

Nordisk konvensjon om sosialhjelp og sosiale tjenester^{*)}

Regjeringene i Danmark, Finland, Island og Sverige,

som merker seg at den nordiske konvensjon av 15. juni 1992 om trygd bare angår trygdeytelser til forskjell fra den tidligere nordiske konvensjon om sosial trygghet som også omfattet sosial bistand,

som finner at det, utover retten til sosiale fordeler som følger av avtalen av 2. mai 1992 om Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet, fortsatt er behov for særlige nordiske regler om sosial bistand og sosiale tjenester,

som finner at retten til å anvende sitt eget språk i et annet nordisk land, som gjelder i henhold til den nordiske språkkonvensjon 17. juni 1981, bør utvides i visse henseender innenfor det sosiale og helsemessige område,

er blitt enige om å inngå en nordisk konvensjon om sosial bistand og sosiale tjenester med den ordlyd som følger nedenfor:

Første del Alminnelige bestemmelser

Artikkel 1 Definisjoner

I denne konvensjon betyr uttrykket

- a) «nordisk land» ethvert av de kontraherende land,
- b) «nordisk statsborger» statsborger i et nordisk land,
- c) «kompetent myndighet»
  - i Danmark Sosialministeren,
  - i Finland Sosial- og helseministeriet,
  - i Island Sosialministeriet,
  - i Norge Sosial- og helsedepartementet,
  - i Sverige Regjeringen (Sosialdepartementet),eller den myndighet som de nevnte myndigheter bestemmer,
- d) «organ» sentral, regional eller lokal myndighet eller institusjon som utreder en ytelse.

Artikkel 2 Anvendelsesområde

1. Konvensjonen får anvendelse på all lovgivning i de nordiske land som til enhver tid gjelder for følgende sosiale ordninger:
  - a) sosialhjelp og sosiale tjenester,

- b) andre sosiale ytelser som ikke omfattes av reglene i den nordiske konvensjon av 15. juni 1992 om trygd.
2. Artiklene 5 og 9 får også anvendelse på lovgivningen om helsetjenesten.
  3. Ved godkjenningen av denne konvensjon skal hvert nordisk land gi en fortegnelse over den gjeldende lovgivning som omfattes av konvensjonen. Hvert land skal årlig innen utgangen av februar måned gi melding til det danske utenriksministerium om de endringer i fortegnelsen som følger av den lovgivning som er vedtatt i det foregående kalenderår.

Artikkel 3

Personkrets

Hvis ikke annet er anført i de enkelte artikler, får konvensjonen anvendelse for

- a) nordiske statsborgere,
- b) andre personer som har lovlig bopel i et nordisk land.

Artikkel 4

Likestilling av nordiske statsborgere

Ved anvendelse av den lovgivning i et nordisk land som konvensjonen omfatter, likestilles statsborgere i et annet nordisk land som har lovlig midlertidig opphold eller lovlig bopel i landet, med landets egne statsborgere.

Annen del

Særlige bestemmelser

Artikkel 5

Anvendelse av nordiske språk

1. En statsborger i et nordisk land har ved skriftlig henvendelse til en myndighet i et annet nordisk land i enkeltsaker om adgangen til sosialhjelp eller sosiale tjenester, rett til å bruke dansk, finsk, islandsk, norsk eller svensk. I slike saker skal myndigheten sørge for at vedkommende, hvis det er behov for det, får nødvendig tolke- og oversettelseshjelp på disse språkene.
2. I de tilfeller hvor språket er av stor betydning for at formålet med sosialhjelp og sosiale tjenester skal kunne oppnås, skal organet, så langt råd er, bruke et språk som vedkommende forstår.
3. Bestemmelsene i nr. 1 og 2 gjelder også for helsetjenester og sykebehandling.
4. For øvrig gjelder bestemmelsene i den nordiske språkkonvensjon av 17. juni 1981.

Artikkel 6

Sosialhjelp og sosiale tjenester under midlertidig opphold i et annet nordisk land

En person som omfattes av konvensjonen, og som under lovlig midlertidig opphold i et nordisk land får et umiddelbart behov for sosialhjelp og sosiale tjenester, skal fra oppholdslandet motta slik hjelp etter landets lovgivning som behovet for hjelp tilsier.

Artikkel 7

Beskyttelse mot hjemsendelse

En nordisk statsborger kan ikke hjemsendes på grunn av vedkommendes behov for sosialhjelp så fremt hans familieforhold, tilknytning til bosettingslandet eller omstendighetene for øvrig taler for at han bør få bli der, og ikke i noe tilfelle om han minst i de siste 3 årene har hatt lovlig bopel i landet.

Artikkel 8

Samarbeid om reise til et annet nordisk land

Når det for en myndighet i et nordisk land oppstår spørsmål om en person som omfattes av konvensjonen skal mottas i et annet nordisk land, plikter denne myndighet, når det er behov for det, i nødvendig omfang å tilrettelegge reisen i samarbeid med det ansvarlige organ i det andre nordiske landet.

Artikkel 9

Flytting til et annet nordisk land av personer med behov for behandling eller pleie av lengre varighet

1. Når en person som omfattes av konvensjonen, med behov for behandling eller pleie av lengre varighet har ønske om å flytte fra et nordisk land til et annet nordisk land som vedkommende har særlig tilknytning til, skal de ansvarlige myndigheter i de to landene søke å medvirke til en slik flytting så fremt denne vil forbedre vedkommendes livssituasjon.
2. De ansvarlige myndigheter i fra- og tilflyttingslandene kan som ledd i avtalen om flyttingen treffe beslutning om fordeling av utgiftene til behandling eller pleie mellom myndighetene i de to landene.
3. I den utstrekning en avtale som er nevnt i nr. 2 omfatter en fordeling av utgifter til ytelser ved sykdom, skal en slik avtale anses for en avtale i henhold til artikkel 23, nr. 1, i den nordiske konvensjon av 15. juni 1992 om trygd.

Artikkel 10

Transportordninger

Kommunene i grenseområdene mellom de nordiske landene skal gjennom sine transportordninger samarbeide for å muliggjøre handikappede og eldre personers reiser til en nabokommune i det andre landet på samme måte som til en nabokommune innenfor landets egne grenser.

Artikkel 11

Bidragsforskott til barn

1. En person som omfattes av konvensjonen, og som flytter fra et nordisk land til et annet nordisk land, har rett til bidragsforskott i det sistnevnte land under samme forutsetninger som dette lands egne statsborgere fra det tidspunkt vedkommende bosetter seg i landet.
2. Et dokument om rett til underholdsbidrag til barn, som er utstedt i et nordisk land, skal anses som gyldig grunnlag for bidragsforskottet også i et annet nordisk land. Utøier

dokumentet ikke en beslutning fra en domstol eller annen offentlig myndighet, skal dokumentet være forsynt med attestasjon for at det kan være grunnlag for inndrivelse hos den bidragspliktige i det land der det er utstedt.

3. Bidragsforskott kan holdes tilbake i den utstrekning bidragsforskott er utbetalt fra et annet nordisk land for samme tidsrom.

Tredje del

Øvrige bestemmelser

Artikkel 12

Bestemmelser om gjennomføringen

De kompetente myndigheter skal samarbeide om å utferdige de nødvendige forskrifter for å sikre en enhetlig nordisk gjennomføring av denne konvensjon.

Artikkel 13

Samarbeid mellom myndigheter og organer

1. Myndigheter og organer skal i nødvendig utstrekning bistå hverandre ved anvendelse av denne konvensjon, herunder ved ytelse av sosiale tjenester i grenseområder mellom de nordiske landene. I hvert nordisk land skal det finnes et forbindelsesorgan som utpekes av den kompetente myndighet.
2. Ved samarbeid i saker som gjelder barn skal det tas særlig hensyn til barnets behov, barnets muligheter for kontakt med de personer som er av særlig betydning for barnet, og barnets egne ønsker.

Artikkel 14

Ikrafttredelse

1. Konvensjonen trer i kraft den første dag i den måned som ligger to fulle kalendermåneder etter den dag da samtlige parter har gitt det danske utenriksministeriet meddelse om deres godkjenning av konvensjonen.
2. For Færøyenes, Grønland og Ålands vedkommende trer konvensjonen først i kraft den første dag i den måned som ligger to fulle kalendermåneder etter den dag da Danmarks henholdsvis Finlands regjering har meddelt det danske utenriksministeriet at Færøyenes Landsstyre og Grønlands Landsstyre henholdsvis Ålands Lagting har meddelt at konvensjonen skal ha gyldighet for Færøyene og Grønland henholdsvis Åland.
3. Det danske utenriksministeriet underretter de øvrige parter og Nordisk Ministerråds Sekretariat om mottakelsen av disse meddelelsene og om tidspunktet for konvensjonens ikrafttredelse.

Artikkel 15

Oppsigelse

1. En part kan si opp konvensjonen ved skriftlig meddelelse til det danske utenriksministeriet som underretter de øvrige parter om mottakelsen av meddelelsen og

om dens innhold.

2. En oppsigelse gjelder bare den part som har avgitt den, og den får virkning seks måneder etter den dag det danske utenriksministeriet mottok meddelelsen om oppsigelsen.

Artikkel 16

Opphevelse av bestemmelse i trygdekonvensjonen

Når denne konvensjon trer i kraft, oppheves siste punktum i artikkel 30 i den nordiske konvensjon av 15. juni 1992 om trygd.

Artikkel 17

Deponering av originalteksten

Originalteksten til denne konvensjon deponeres i det danske utenriksministeriet som gir de øvrige parter bekreftende gjenparter herav.

Til bekreftelse herav har undertegnede, som har behørig fullmakt, undertegnet denne avtale.

Utferdiget i Arendal den 14. juni 1994, i et eksemplar på dansk, finsk, islandsk, norsk og svensk hvorav alle tekster har samm